

Veselja in nadloge zasebnih vrtcev in varstva otrok

Otrok je veliko, vrtcev premalo, predlagani zakoni pa javnim vrtcem nenaklonjeni. Morda so okoliščine ta hip res primerne za končno odločitev: želim ustanoviti svoj vrtec ali imeti varstvo otrok. Pa je to res dober posel? Mojca Nagode

Ministrstvo za izobraževanje, znanost, kulturo in šport je lani pripravilo predloge sprememb zakonodaje na področju vrtcev in osnovnih šol, ki so v javnosti naletele na precejšnje neodobranje. V vrtcih so želeli spremeniti standarde in normative, s katerimi bi med drugim povečali delovno obveznost vzgojiteljev in njihovih pomočnikov ter povečali število otrok v oddelkih. Čeprav se za tem knjem sedaj samo še kadi, pa je za njim ostalo precej prahu. Vse več (predvsem) ekonomistov, vzgojiteljev in vzgojiteljic razmišlja o lastnem varstvu otrok na ta ali oni način. Izkušnje tistih, ki že plavajo v »bazenu otrok«, so, da je to lep, vendar vsestransko zahteven posel, katerega nagrada se običajno ne meri v evrih.

Trnova pot do zasebnega vrtca

Kako je Jana postala Dobra teta? Najbrž niti ni postala, ampak je že od

nekaj časa. Ko je izbirala ime za varstvo otrok v Kranju se je spomnila malčkov, ki vsem, pa če so ali niso, rečejo kar teta, in ker mora biti teta, ki varuje otroke dobra, je zasebno varstvo poimenovala kar Pri dobri teti. »Dve enoti se imenujeta po likih: prva enota je Pri dobri teti, druga Pri dobri Evi, tretja pa bo Pri dobri Tinci. Vsi liki so že na prvi pogled zelo zvedavi, saj imajo velike oči in jih je na spletni strani nemogoče spregledati. Osnutek za lik sem videla na poročnem potovanju na Baliu, oblikovati mi ga je pomagala študentka grafičnega oblikovanja in zdaj je nepogrešljiv na vseh naših materialih,« pojasni **Jana Fleišer**, ki je po poklicu ekonomistka in se dobro zaveda, da je pri vsakem poslu dobro ustvariti dobro blagovno znamko. Seveda pa sama znamka brez kakovosti ne živi prav dolgo.

»Za ustanovitev vrtca sem se odločila na podlagi lastne izkušnje po prvi nosečnosti in izziva, kako svojemu

otroku poiskati primerno varstvo, kjer me ne bo skrbelo zanj,« pove Jana, ki je kakor mnogi drugi na začetku poti trčila na kopico zakonov, ki urejajo to področje, in sprva obupala. »Po prebiranju vseh zakonov in predpisov sem bila prepričana, da je skoraj nemogoče narediti zasebni vrtec. Med raziskovanjem možnosti sem odkrila, da obstaja tudi možnost organiziranega varstva v okviru organizacijske oblike zavoda. Sredi junija 2011 smo registrirali zavod za kreativno varstvo Pri dobri teti, po veliko neprespanih nočeh, pregledanih objektih in sestankih v različnih uradih pa smo našli pot, kako organizirati zasebni vrtec,« razloži Jana in nam zaupa, da je denar za prvo enoto »spravila skupaj« njihova ožja in širša družina. Konec oktobra 2012 so enoto Pri dobri Evi vpisali v razvid vzgojno-izobraževalnih zavodov, ki izvajajo javno veljavni program predšolske vzgoje.

»Dela je bilo ogromno. Prihajala sem iz ene službe v drugo, zvečer in ponoči pa skrbelo za marketing. Morala sem biti še posebno ustvarjalna, da sem načrtovala tudi čas za otroka in družino. Brez podpore družine mi ne bi uspelo; moč je postavil prvotno spletno stran, položil laminato, skrbi za otroke in mi je res v pomoč,« pove Jana, ki se je tega posla lotila z veliko navdušenja in ljubezni do otrok. »Srce vsega so seveda naše vzgojiteljice, zato posebno skrb namenjam izbiri vzgojiteljic in pomočnic. To, da sem ekonomistka, je gotovo velika prednost, imamo pa tudi pedagoško vodjo, ki je magistra in je že prej delala kot svetovalka v javnem vrtcu. S svojimi izkušnjami in nasveti nam zelo pomaga.«

Jana Fleišer prizna, da je na tej poti naredila tudi nekaj napak. »Niso me sicer stale več 1000 evrov, nekaj sto pa, ampak z vsako napako se nekaj naučiš.

Jana Fleišer: »Prepričana sem, da mi brez podpore družine ne bi nikoli uspelo.«

Če delaš dobro, pošteno in iskreno, ti starši tudi kakšne napake spregledajo,« pove Jana in se nasmehne. Že prvi pogled nanjo razodene, da je ženska z veliko optimizma in polna energije, takšna, ki ne jamra, ampak išče rešitve. V prihodnosti načrtuje veliko različnih dejavnosti, s katerimi bodo staršem pomagali pri vzgoji. Pripravljajo tudi svetovalnice za starše na spletni strani in predloge, kako z malčki čim bolj ustvarjalno preživeti prosti čas. Pripricana je, da se je treba veliko povezovati, mrežiti, sodelovati in si pomagati, obiskovati seminarje, izobraževanja in brati Podjetnika. Pravi, da ga je že kot študentka hodila brati v knjižnico, zdaj pa mesečno prebira svojega ...

Za uspeh so potrebni vizija, volja in finance

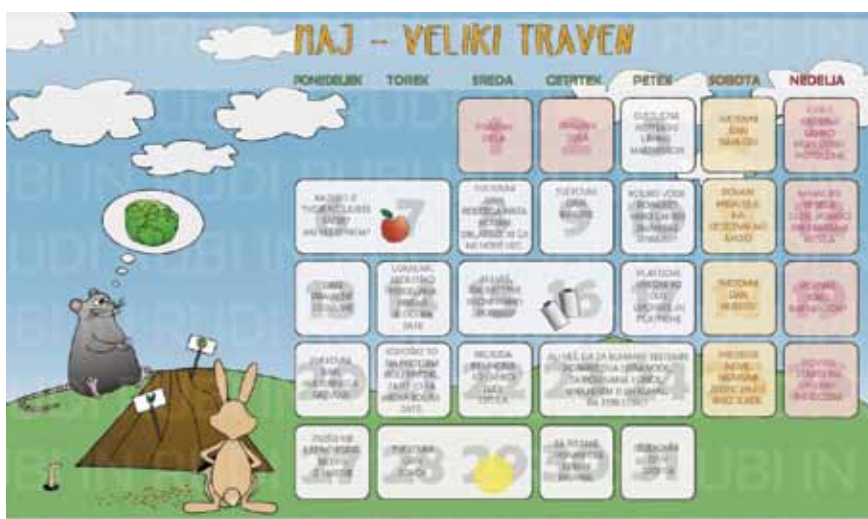
Hiša otrok Mali princ v Domžalah deluje po načelih pedagogike Montessori, Peter Pan v Kamniku pa elemente le-te dodaja k splošnemu kurikulumu za javne vrtce. Pedagogika, ki jo je zasnovala in razvijala Maria Montessori in jo je sama poimenovala »pomoč naravnemu razvoju otroka«, je tudi med starši vse bolj priljubljena. To je bila tista italijanska zdravnica, ki je skrajšala noge stolčkov in miz ter jih spustila na nivo otroka, hkrati pa v vrtce uvedla dejavnosti, ki so del vsakdanjika odraslega: kuhanje, pospravljanje, umivanje otrok, posode itd.

Hišo otrok Mali princ v Domžalah vodi **Renata Dežman**, vrtec Peter Pan v Kamniku pa njena hči **Maša Drenik**. Gre za širše družinsko sodelovanje, ki se prepleta v delu in odgovornosti, ki jo čutijo do otrok. »Vzgojiti želimo samostojne otroke s pozitivno samopodobo, zadovoljne, iznajdljive in samozavestne. V tem procesu se dnevno trudi in sodeluje celoten kolektiv,« pove Maša Drenik, ki je po poklicu ekonomistka, hkrati pa vzgojiteljica Montessorijine »šole«.

»Na začetku je bilo zelo težko. Poleg velikega finančnega vložka je potrebno spoznati in usvojiti še celo kopico zakonskih predpisov. Občine ponavadi nimajo prave volje za investiranje v zasebne vrtce, čeprav imamo mi z občino Kamnik dobre odnose. Smo pa v odnosu do javnih vrtcev gotovo prikrajšani za določena sredstva, na primer letna sredstva za vzdrževanje. Tudi, ko vrtec enkrat že obratuje, je potrebno vedno znova zadostiti zahtevam zakonodaje, papirologiji,« našteva Maša in razbija stereotip o tem, da je zasebni vrtec lahek posel. »Če hočeš, da ti uspe, moraš imeti vizijo in poslovni načrt, voljo in

Predstavitve dejavnosti vstavljanje, katere cilj je izpopolnjevati koordinacijo oko-roka in motoriko roke.

Ekološki koledar družini ponuja zabavo, hkrati pa priložnost, da se skozi ustvarjalno igro, dejavnosti in druge ekološke vsebine na poseben način poveže med seboj.

finančna sredstva. Uspeh pa se ne meri v evrih, ampak iskricah v očeh otrok, zadovoljstvu staršev in osebni zavedanju, da pomagamo pri vzgoji otroka v odgovornega, samostojnega in samo-

zavestnega odraslega,« razloži Maša, ki je od odprtja vrtca februarja 2007 pa do danes »zaposlena« kot tajnica, računovodkinja, tržnica, vzgojiteljica, občasno hišnica pa še kaj bi se našlo ...

Če razmišljate o zasebnem vrtcu, je dobro poznati:

- Zakon o vrtcih
- Zakon o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja
- Pravilnik o normativih in kadrovskih pogojih za opravljanje dejavnosti predšolske vzgoje
- Pravilnik o normativih in minimalnih tehničnih pogojih za prostor in opremo vrtca
- Pravilnik o metodologiji za oblikovanje cen programov v vrtcih, ki izvajajo javno službo
- Kolektivno pogodbo za dejavnost vzgoje in izobraževanja v Republiki Sloveniji

Vesna Vilčnik: »Če moraš plačevati najemnino in prispevke za podjetje, ti ob nekaj otrocih, če vlagáš vanje, ostane le za minimalno plačo.

Ustvarjalno varstvo najmlajših

Če se ustanovitev zasebnega vrtca izkaže za preveč zapleten postopek ali ima kdo željo varovati manjšo skupino otrok – zakon dovoljuje varovati največ 6 otrok v okviru enega podjetja - odpre varstvo; z izjemo upokojenk in drugih tet, ki skrbijo za malčke do tretjega leta na svojem domu v okviru dopolnilne dejavnosti ali pa kar »na črno«. Lansko leto se je v razvid varuhov pri ministrstvu za šolstvo in šport vpisalo okoli 50 varuhov predšolskih otrok iz vse Slove-

nije. Dobra tretjina jih je iz osrednjeslovenske regije, med njimi tudi **Vesna Vilčnik** iz Ljubljane, ki varuje otroke za Bežigradom.

»Odkar sem se pred leti vpisala na študij Pomoč z umetnostjo na pedagoški fakulteti v Ljubljani in v okviru prakse pridobila kopico izkušenj z varstvom in vzgojo malčkov ter otrok in mladih s posebnimi potrebami, sem po tiho, potem pa vse bolj na glas hrepnela po svojem varstvu. Želela sem ne samo varovati, ampak ustvarjati z otroki. Najmlajšim ni pomembno, ali zai-

grajo pesmico na kitaro, dovolj je, da se s prstki le sprehodijo po strunah, potolčejo po lesu, prisluhnejo petju. Tudi ni pomembno, če bodo izdelki iz slanega testa v obliki srčka ali smrečice, uživajo v preprostem gnetenju in spoznavanju različnih materialov,« navdušeno razlaga Vesna, ki se je v letu 2010 s sinom in ekipo prostovoljcev podala tudi v Angolo, kjer so z otroki slikali na kamne, delali peščene slike in veliko plesali. »Ta izkušnja me je zelo zaznamovala. Spoznala sem, da ni potrebno imeti veliko ali najboljšo. Pomembno je varno okolje, ljubezen in potrpljenje, pa kopica idej in veselja do dela,« se nasmehne Vesna, ki mora zato, da stopa svojim sanjam naproti še vedno služiti denar tudi kot novinarka. »Če moraš plačevati najemnino in prispevke za podjetje, ti ob nekaj otrocih, če vlagáš vanje, ostane le za minimalno plačo. Varstvo otrok je le način življenja in redko tudi dober posel,« še dodaja.

Ekološko osveščena podjetja

Zanimiva tržna niša, nadvse potrebna in splošno koristna, je uvajanje »zele- nih vsebin« v vzgojo in ustvarjanje otrok. Ekonomistka in vzgojiteljica **Tanja Poganičnik** je svojo vzgojiteljsko prakso nadgradila s ponudbo ekoloških izdelkov in dejavnosti. »Ker se poklicno in srčno nisem videla v pisarni, sem se odločila za prekvalifikacijo v vzgojitelja predšolskih otrok. Socialni čut, ljubezen do otrok, veselje in možnost kreativnega izražanja so me pripeljali do odločitve, da delam z otroki. Pred štirimi leti se je rodila ideja o lastnem varstvu otrok, iz katere sta pozneje zrasli dve enoti varovancev do treh let starosti. Čeprav je delo z otroki odgovorno in včasih tudi naporno, je bilo vedno bogato poplačano z otroškim smehom in zadovoljnimi starši,« je povedala Tanja, ki se je z letošnjim letom lotila novih izzivov.

S prijateljico in poslovno partnerko **Urško Petrič** sta naredili ekološki koledar, ki družini ponuja zabavo, hkrati pa odlično priložnost, da se skozi ustvarjalno igro, dejavnosti in druge ekološke vsebine na poseben način poveže med seboj. »Nikoli ni prezgodaj, da začnemo otroka skozi igro učiti o zdravem načinu življenja in ohranjanju okolja,« poudari Tanja. Glavna lika izobraževalnega koledarja sta podgana Rubi in zajček Rudi, ki na zabaven in poučen način popeljeta otroke in starše od ideje do eko aktivnosti.

Tanja in Urška sta samo dve izmed mnogih ustvarjalnih deklet v Sloveniji, ki izvajata ustvarjalne delavnice za

Kako pridobiti status varuha predšolskih otrok na domu?

Novela Zakona o vrtcih (Uradni list RS, št. 25/08) je prinesla možnost vpisa vseh oseb, ki želijo legalno opravljati varstvo predšolskih otrok na domu, v register, ki se vodi pri ministrstvu za šolstvo in šport. Namen vpisa v ta razvid je, da ministrstvo ugotovi, če oseba izpolnjuje zahtevane pogoje za opravljanje varstva otrok na domu. Ti pogoji so: izobrazba, nekaznovanost, prostorski pogoji in vpis v razvid pri ministrstvu za šolstvo in šport.

Za **vpis v register varuhov** pri ministrstvu za šolstvo in šport, mora prihodnji varuh oziroma varuhinja vložiti zahtevek na obrazcu, ki se nahaja na spletni strani ministrstva, k njemu pa priložiti že prej omenjena dokazila o pridobljeni izobrazbi, poleg teh pa še fotografije prostorov, v katerih se bo izvajalo varstvo otrok. Ministrstvo o vpisu v register fizični osebi izda odločbo, na podlagi te pa se lahko oseba registrira kot samostojni podjetnik in vpiše v poslovni register. Posebej pomembno je, da zakon omejuje število otrok, ki jih lahko varuh varuje na svojem domu. Samostojni podjetnik oziroma podjetnica, ki opravlja to dejavnost lahko varuje največ šest otrok.

Ena od številnih dejavnosti društva Štoklja je telovadba mamic z dojenčki.

otroke in podjetja, organizirata praznovanja rojstnih dni, nekaj povsem unikatnega pa je njun prispevek v nedeljski oddaji Ustvarjamo skupaj na TV Golica. »Imava še veliko načrtov; razmišlja o možnostih izvedbe unikatnih eko igrač, ki bi spodbujale razvoj otrok med igro. V vseh aktivnostih, ki se jih bova lotevali v prihodnje, pa dajeva prednost na-

ravnim in recikliranim materialom, ki so ljudem in naravi prijazni.«

Pralne hlačne pleničke iz naravnih materialov

Na slovenskem (še bolj pa na svetovnem) trgu je najti tudi številne spletne trgovine za otroke, portale, revije, društva, podjetja, zavode in organizacije, ki med

drugim ponujajo tudi različne aktivnosti za starše in otroke. Tako nekako vse v enem je predvsem na štajerskem koncu dobro poznano tudi društvo Štoklja, ki ga kot tudi svoje podjetje vodi **Trauda Krempl - Verdnik**. »Društvo Štoklja deluje od leta 2009, je neprofitno in se financira iz članarin, projektov ter sponzorjev in donatorjev. Štoklja za člane organizira psihofizično pripravo nosečnic na porod, aerobiko za nosečnice, strokovno vodene skupine za redno gibanje nosečnic in mater po porodu, telovadbo mamic z dojenčki, predavanja o zdravi prehrani za predšolske otroke, tečaje masaže dojenčkov, delavnice zdrave prehrane za dojenčke in drugo,« našteje Trauda Krempl - Verdnik, ki ima tudi svoje podjetje oziroma spletno trgovino, ki prodaja oblačila za dojenčke iz naravnih materialov. »Hlačne pleničke delamo sami; so iz naravnih materialov, brez barvil in ostalih kemikalij, ki škodujejo zdravju, prednost pralnih pleničk je tudi ta, da so otroci hitreje suhi, ni pleničnega izpuščaja, izognemo pa se tudi tonam odpadkov, ki jih pridelajo dojenčki s plenjami za enkratno uporabo,« razloži Trauda, ki slovenskim ženam med drugim ponuja tudi dokaj (ne)navaden produkt: silikonsko pralno lunino skodelico, v kateri se zbira menstrualna tekočina ... ■

Sejmi 2013

Kako do 150 kupcev naenkrat?

Osebnosti so bistvenega pomena za vzpostavljane potrebnega zaupanja v poslovnem svetu – zato so predstavitve na sejmih ključne. Z nobenim drugim orodjem namreč v nekaj dneh ne dosežete kupcev iz 60 držav, na dobrih sejmih pa tudi iz 150 ali več. Obiskovalci lahko vaše izdelke ne samo vidijo, temveč tudi otipajo, poduhajo, okusijo in slišijo, predvsem pa osebno spoznajo ljudi, ki stojijo za temi izdelki.

V prilogi **Sejmi 2013** smo za vas pripravili konkretna navodila za sejemske nastope in posejemske aktivnosti ter pregled slovenskih in mednarodnih sejmov za prihodnje leto. Za vse bralce revije Podjetnik je priloga dostopna na spletni strani:

www.podjetnik.si